

ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນ
ຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການ
ພັດທະນາ ສປປ ລາວ 2030

The Official Development Assistance
Mobilization Strategy 2030 for Lao PDR

VISION STRATEGY

ຮ່າງໂດຍ: ກົມຮ່ວມມືສາກົນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
 Drafted by: Department of International Cooperation, Ministry of Planning and Investment

ສາລະບານ

1. ຄວາມເປັນມາ ແລະ ຈຸດປະສົງ	2
2. ສະພາບການລະດົມທຶນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ.....	4
2.1. ສະພາບ ຊຸກພ ໃນສາກົນ	4
2.2. ສະພາບລວມການລະດົມທຶນ ຂອງ ສປປລາວ.....	5
2.3. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ.....	8
2.4. ການປະເມີນການລະດົມທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊຸກພ.....	9
3. ຫຼັກການ, ວິໄສທັດ, ທິດທາງ ແລະ ຍຸດທະສາດ	12
3.1 ຫຼັກການ	12
3.2 ວິໄສທັດ	13
3.3 ທິດທາງ	14
3.4 ຍຸດທະສາດ	15
4. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	20

1. ຄວາມເປັນມາ ແລະ ຈຸດປະສົງ

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ວາງວິໄສທັດການພັດທະນາຮອດປີ 2030 ໂດຍໄດ້ສ້າງບາດລ້ຽວໃໝ່ຂອງການພັດທະນາເພື່ອນໍາພາປະເທດໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ທີ່ມີລາຍຮັບສູງປານກາງ ຕາມທິດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມພູມປັນຍາ, ສີ ຂຽວ ແລະຍືນຍົງ, ສ້າງໃຫ້ໄດ້ລາຍຮັບແຫ່ງຊາດສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 4 ເທົ່າຂອງປີ 2015 ເຊິ່ງມີອຸດສາຫະກໍາເປັນເສົາຄໍ້າ ແລະໂຄ່ງລ່າງພື້ນຖານເສດຖະກິດທີ່ເຂັ້ມແຂງ ພ້ອມທັງຍົກຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, ມີຄວາມສາມາດເຊື່ອມໂຍ່ງ, ເຊື່ອມຈອດຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ແລະເລິກເຊິ່ງກັບພາກພື້ນ ແລະສາກົນ.

ໃນສະພາບວິກິດການດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນຢູ່ອາຊີ ແລະ ໄພທໍາມະຊາດທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງຮ້າຍແຮງ ແລະ ລຽນຕິດທັງໃນຊຶ່ງເຂດພາກພື້ນກໍ່ຄືໃນສາກົນ ມັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະພາບການຂອງໂລກມີການຜັນແປ, ສັບສິນ ແລະມີບັນຫາທີ່ເຄັ່ງຕຶງ. ເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະພາກພື້ນ ມີການພື້ນຕົວຊ້າ, ການຂັດແຍ່ງນັບມື້ນັບດູດເດືອດ ແລະຂ້ຽວຂາດ ອັນໄດ້ສົ່ງຜົນສະທ້ອນທັງໃນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມໃຫ້ພື້ນຖານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດເຮົາ.

ຍ້ອນສະພາບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງສາກົນ, ແຫລ່ງທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາສາກົນ ຕໍ່ບັນດາປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າກວ່າເກນຂອງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແມ່ນມີທໍາອ່ຽງຫລຸດລົງຫລາຍພໍສົມຄວນ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຜູ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາໃນການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ ສປປ ລາວ ຍັງສືບຕໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ຍ້ອນວ່າບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ຕໍ່ນະໂຍບາຍພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານເຮົາ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເຊື່ອມໂຍ່ງເສດຖະກິດໃນພາກພື້ນ ແລະ ໃນສາກົນ, ການຮ່ວມມື 2 ຝ່າຍ, ການຮ່ວມມືຫລາຍຝ່າຍ, ການຮ່ວມມືລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ຕະຫຼາດສາກົນ. ນອກຈາກນີ້, ການເຊື່ອມໂຍ່ງດ້ານເສດຖະກິດກັບສາກົນ ໄດ້ເປີດໂອກາດໃຫ້ປະເທດເຮົາສະແດງບົດບາດຂອງຕົນໃນເວທີສາກົນນັບມື້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ ສປປ ລາວ ສາມາດເຂົ້າຫາກິນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນເວທີສາກົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການກໍານົດລະບຽບການຄ້າ ແລະການລົງທຶນທັງເປັນການປັບປຸງລະບຽບກົດໝາຍພາຍໃນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສາກົນ ອັນເປັນໜຶ່ງໃນປັດໄຈຕົ້ນຕໍໃນການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ.

ສປປ ລາວ ໂດຍລວມແມ່ນມີທໍາແຮງບົ່ມຊ້ອນ ແລະຂໍ້ສະດວກຫລາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຄວາມສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ທິດທາງການພັດທະນາມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ອັນເຮັດໃຫ້ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວເປັນກ້າວໆຕໍ່ເນື່ອງ. ນອກຈາກນີ້, ສປປ ລາວ ຖືວ່າແມ່ນໄດ້ປຽບທາງດ້ານຍຸດທະສາດຍ້ອນມີທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃຈກາງຂອງອານຸພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງຕອນລຸ່ມ (GMS) ເຊິ່ງສາມາດພັດທະນາຈຸດພິເສດທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ ໃຫ້ເປັນປະເທດທີ່ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງທີ່ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະປອດໄພ, ສ້າງໃຫ້ເປັນສູນກາງເສດຖະກິດ ແລະເປັນໃຈກາງ ການບໍລິການຂອງພາກພື້ນໄດ້.

ເພື່ອໃຫ້ປະເທດຊາດລູດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໃນປີ 2024, ລັດຖະບານຈຶ່ງໄດ້ກໍານົດ 7 ຍຸດທະສາດເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG) ດັ່ງນີ້: 1. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດຕາມທິດທີ່ມີ

ຄຸນນະພາບ, ສົມດຸນ, ຕໍ່ເນື່ອງ, ຍືນຍົງ ແລະເປັນສີຂຽວ; 2. ຍຸດທະສາດເພື່ອເປົ້າໝາຍລູດພື້ນຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ (LDCs) ໃນປີ 2020 ແລະປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs); 3. ຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ; 4. ຍຸດທະສາດການປົກປັກຮັກສາ ແລະນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດແບບຍືນຍົງ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະຕາມທິດຫັນເປັນສີຂຽວ; 5. ຍຸດທະສາດ ວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີຄວາມສັກສິດ ຂອງລະບົບການປົກຄອງປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ແລະເພີ່ມຄວາມສັກສິດໃນການປົກຄອງຕາມກົດໝາຍ; 6. ຍຸດທະສາດການເຊື່ອມໂຍງແລະເຊື່ອມຕິດກັບພາກພື້ນແລະສາກົນ ແລະ 7. ຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສາຫະກໍາ ແລະທັນສະໄໝ.

ການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ແລະມີຄວາມຈໍາເປັນຫຼາຍໂດຍສະເພາະຕໍ່ກັບບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ ແລະ ບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຊຶ່ງປະເທດເຮົາ ກໍ່ເປັນອີກປະເທດໜຶ່ງທີ່ຍັງບໍ່ທັນຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ດ້ວຍເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ ສປປ ລາວ ເຮົາຍັງຄົງມີຄວາມຕ້ອງການທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍນອກເປັນຈໍານວນຫຼາຍ ກໍ່ຄືທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນງົບປະມານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

ເພື່ອເປັນການລະດົມທຶນ, ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈອັນດີຕໍ່ແນວທາງການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ກັບບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ, ລັດຖະບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືນຜູ້ໃຫ້ທຶນເປັນປະຈໍາ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການໂຕະມິນ. ໂດຍຜ່ານຂະບວນການດັ່ງກ່າວ, ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາແມ່ນໄດ້ສືບຕໍ່ຍືນຍັນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ. ພ້ອມນີ້ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຍັງໄດ້ຮັບຮອງຮ່ວມກັນໃນການຜັນຂະຫຍາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖະແຫຼງການວຽງຈັນ ວ່າດ້ວຍ ການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ (2016-2025) ເຊິ່ງແມ່ນຖະແຫຼງການທີ່ໄດ້ກໍານົດຈຸດຍືນຮ່ວມກັນໃນການເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທີ່ດີ. ໃນຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວ ກໍ່ໄດ້ລະບຸເຖິງຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການກໍານົດຍຸດທະສາດໃນການລະດົມ ແລະຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການສ້າງຂອບການຮ່ວມມືກັບຫຼາຍພາກສ່ວນ ທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນມາດຕະການທີ່ຈະດຶງເອົາບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາດ້ວຍກັນ ມາຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ (ການຮ່ວມມືແບບໃຕ້-ໃຕ້). ດັ່ງນັ້ນອີງຕາມສະພາບພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ກໍານົດຍຸດທະສາດຂອງຕົນໃນການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຮອດປີ 2030 ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໄດ້ເຂົ້າໃຈຍຸດທະສາດຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງສູນກາງ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການຕ່າງໆ, ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈໃຫ້ບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການ ແລະ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງໂຄງການ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໝູນໃຊ້ໃຫ້ໄປຕາມທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

2. ສະພາບການລະດົມທຶນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ

2.1. ສະພາບ ຊຸກພ ໃນສາກົນ

ການຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍລວມແລ້ວ ໃນໄລຍະຜ່ານມາແມ່ນໄດ້ມີການປ່ຽນແປງໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຍຸກສະໄໝອັນສະແດງໃຫ້ເຫັນໄດ້ເຊັ່ນ: ໃນລະຫວ່າງປີ 2000-2011 ການຄຸ້ມຄອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນອີງໃສ່ຖະແຫຼງການໂຮມ (Rome Declaration on harmonization 2003) ເປັນພື້ນຖານ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອມີຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ກົມກຽວກັນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຂອງບັນດາປະເທດຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ໄດ້ມີການປັບປຸງໃນປີ 2005 ໂດຍໄດ້ມີການຮອງຮັບ 5 ຫຼັກການຂອງຖະແຫຼງການປາຣີ (The Paris Declaration) ແລະ ເຊັ່ນກັນກໍໄດ້ມີການຮັບຮອງແຜນປະຕິບັດງານ ອັກຄຣາ (Accra Agenda for Action) ໃນປີ 2008 ອັນໄດ້ກາຍເປັນຈຸດປ່ຽນແປງສໍາຄັນ ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນ.

ໃນປີ 2014 ຖະແຫຼງການບູຊ່ານ ສໍາລັບການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ (The Busan Partnership for Effective Development Co-operation) ແລະ ເມັກຊິໂກຄອມມູນິເຄ (Mexico Communiqué) ໄດ້ຮັບການຮັບຮອງແຜນວຽກ ແລະ ຫົວຂໍ້ຕ່າງໆທີ່ເປັນບູລິມະສິດໃນການລະດົມແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນ, ບັນດາປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບປານກາງ, ຄູ່ຮ່ວມມືພາກທຸລະກິດ, ການຮ່ວມມືແບບໃຕ້-ໃຕ້, ການຮ່ວມມືສາມຝ່າຍ ແລະ ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້.

ມາເຖິງໄລຍະປີ 2015 ນີ້, ສາກົນໄດ້ປະກາດຮັບຮອງເອົາວາລະການພັດທະນາຮອດປີ 2030 ກໍ່ຄືເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ແລະ Addis Ababa Action Agenda ກໍ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການລົງທຶນພາກລັດ ແລະ ການລະດົມແຫຼ່ງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວາລະການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ. ໃນປີ 2015, ທຶນ ຊຸກພ ຈາກປະເທດສະມາຊິກ ຄະນະກຳມະການ ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ (Development Assistance Committee (DAC)) ແມ່ນມີເຖິງ 131,6 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ, ເຊິ່ງໄດ້ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນຂອງລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ ຂອງກຸ່ມຄະນະກຳມະການການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 0.3%. ການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 6,9% ໃນປີຜ່ານມາ ແລະ ເຫັນວ່າໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 83% ນັບແຕ່ ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການຊ່ວຍເຫຼືອເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນຍັງກວມເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ ແກ່ຊາວອົບພະຍົກ ເປັນສ່ວນຫຼາຍ. ຖ້າແຍກການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ຕາມກຸ່ມປະເທດຕ່າງໆແລ້ວ ເຫັນວ່າ ກຸ່ມປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 3% ຫຼືກວມ 30% ຂອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທັງໝົດ (39,8 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ) ແລະ ທຶນດັ່ງກ່າວໂດຍສ່ວນຫຼາຍແມ່ນໄປຊ່ວຍເຫຼືອບັນດາປະເທດໃນທະວີບອາຟລິກາ. ພ້ອມນີ້ ກໍ່ເຫັນວ່າ ໃນປີ ດັ່ງກ່າວ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າປານກາງ ແລະ ລາຍຮັບສູງປານກາງ ແມ່ນໄດ້ຫຼຸດລົງ ອັນເປັນສາເຫດຍ້ອນການຫຼຸດລົງຂອງການເຂົ້າຫາທຶນກູ້ຢືມເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ.

ໂດຍລວມແລ້ວ ສະພາບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຕໍ່ໜ້າແມ່ນມີທ່າວຽງເພີ່ມຂຶ້ນ (ຜົນສໍາຫຼວດຂອງ DAC) ແຕ່ການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນຍັງຈະສຸມໃສ່ບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ, ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າ, ປະເທດເກາະດອນ

ນ້ອຍ ແລະ ປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດທະເລ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ດີ ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຕໍ່ໜ້າແມ່ນຈະກວມເອົາການຮ່ວມມື ແບບ ສອງຝ່າຍ ເປັນຫຼັກ ແລະ ຈະມີການມອບໃຫ້ອົງການທາງສັງຄົມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ເປັນ ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼາຍຂຶ້ນ.

ແຕ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍ ຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການເຖິງ 3,3 ຫາ 4,5 ພັນ ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ ຕໍ່ປີ, ໂດຍປະເທດທີ່ພັດທະນາຕ້ອງໄດ້ຂົນຂວາຍທຶນໃຫ້ໄດ້ເຖິງ 100 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ ຕໍ່ປີຈົນຮອດປີ 2020 ເພື່ອນຳມາສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ດ້ອຍພັດທະນາເຫຼົ່ານີ້, ເຊິ່ງເປັນສິ່ງທ້າທາຍອັນໃຫຍ່ ຫຼວງສຳລັບສາກົນ, ໂດຍຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນ ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນປີ 2015 Addis Ababa Action Agenda ຈຶ່ງກາຍມາເປັນບ່ອນອີງໃນການລະດົມທຶນ ຈາກແຫຼ່ງທຶນພາກທຸລະກິດ ແລະ ການ ປັບປຸງນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍໜາກຜົນທີ່ໄດ້ຮັບ ເຂົ້າສູ່ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ.

2.2. ສະພາບລວມການລະດົມທຶນ ຂອງ ສປປ ລາວ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງວຽກງານການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ກໍ່ຄື ຜ່ານການດຳເນີນຂະບວນການໂຕະມົນ ແລະ ບັນດາກອງປະຊຸມຕ່າງໆທີ່ປື້ນອອ້ມຮ່ວມກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ, ອົງ ການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ໄດ້ສືບຕໍ່ໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຕະຫຼອດມາ ອັນສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນໄລຍະ 15 ປີ ທີ່ຜ່ານມາ (2001-2015) ສປປ ລາວ ສາມາດລະດົມການຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ 6.44 ຕື້ ໂດລາ ສະຫະລັດ ສະເລ່ຍ 472 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ໄດ້ 4.99 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ ຫຼື 78% ຂອງທຶນທັງໝົດທີ່ລະດົມໄດ້, ໃນນັ້ນ ເປັນເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ 4.64 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ເປັນເງິນກູ້ຢືມ 1.79 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ອື່ນໆ 6.2 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ.

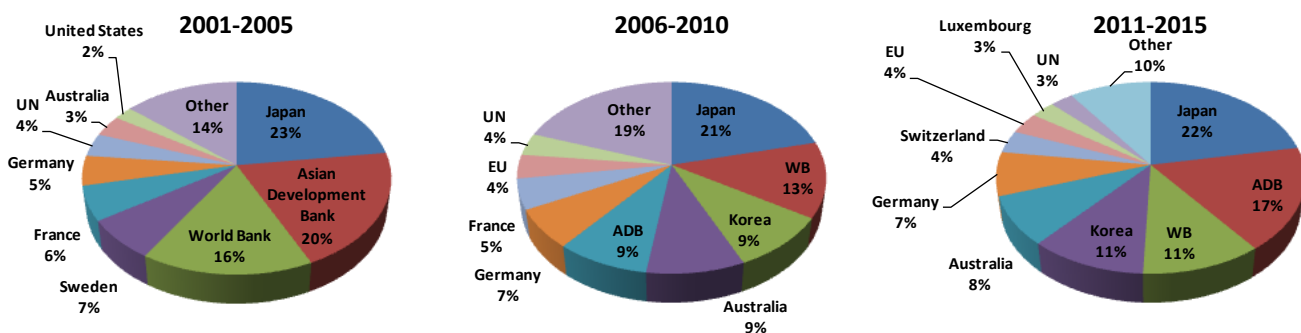
ຂະບວນການກອງປະຊຸມໂຕະມົນ ແມ່ນກົນໄກໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການລະດົມທຶນໃນຂັ້ນນະໂຍບາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງ ໄດ້ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ນອກຈາກນີ້, ຜູ້ໃຫ້ທຶນຍັງສືບຕໍ່ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາສືບຕໍ່ໃຫ້ການ ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ສປປ ລາວ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDG) ແລະ ເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) .

ໂດຍແນ່ໃສ່ຄວາມກົມກຽວຂອງການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ-ຫຼາຍຝ່າຍ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນການເງິນ, ສປປ ລາວ ໄດ້ ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງຍຸດທະສາດການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຊຶ່ງປະຈຸບັນໄດ້ມີຍຸດທະສາດຮ່ວມກັບ ບັນດາ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຫລາກຫລາຍເອກະສານ, ທັງນີ້ ກໍ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເປັນໄປຕາມແນວທາງ ແລະ ນະໂຍບາຍ

ການພັດທະນາ ແລະຊຸກຍູ້ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ສາມາດບັນລຸໄດ້ ຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້.

ໃນພາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະຄຸ້ມຄອງທຶນ ຊຸກຍູ້, ສປປ ລາວ ໄດ້ສ້າງລະບົບ ແລະກົນໄກການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກຍູ້ ໂດຍຜ່ານການຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການທົບທວນບັນດາໜ້າວຽກທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນດ້ານວິຊາການ ລະຫວ່າງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຮ່ວມກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະພັດທະນາຖານຂໍ້ມູນໂຄງການ ຊຸກຍູ້; ໂດຍລະບົບຖານຂໍ້ມູນຄຸ້ມຄອງ ແລະຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິພາບຂອງການລາຍງານ ແລະຕິດຕາມໂຄງການ ຊຸກຍູ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະໂປ່ງໃສ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ກໍຍັງໄດ້ສືບຕໍ່ພັດທະນາລະບົບແຜນທີ່ ຊຸກຍູ້ ສປປ ລາວ ເພື່ອຍົກສູງການຄຸ້ມຄອງ, ກົນໄກການຕິດຕາມ ແລະຄວາມໂປ່ງໃສ ເພີ່ມທະວີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທຶນ ຊຸກຍູ້ ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

2.2.1. ການລະດົມທຶນໂດຍແບ່ງຕາມຜູ້ໃຫ້ທຶນ

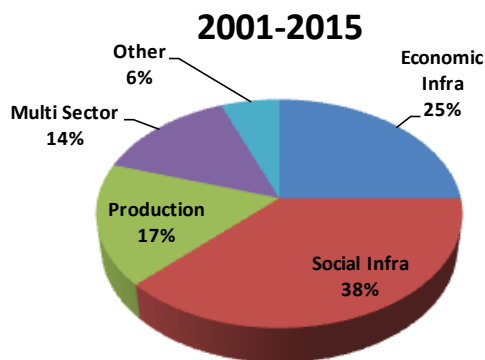
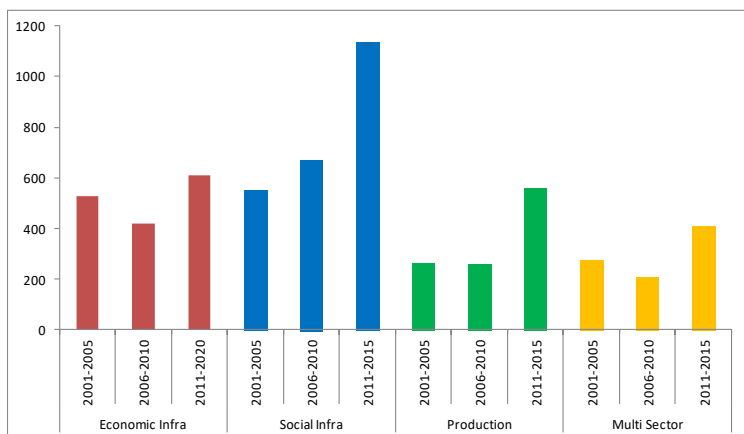

ຮູບສະແດງທີ 1: ການລະດົມທຶນທີ່ແບ່ງຕາມຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໃນໄລຍະ 15 ປີຜ່ານມາ ຂອງ ສປປ ລາວ

ໃນໄລຍະ 15 ປີທີ່ຜ່ານມາເຫັນວ່າ ການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າໜູ່ ແມ່ນມາຈາກການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ ແລະ ຈາກສະຖາບັນການເງິນ ກໍຄື ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, ອິດສະຕາລີ, ເຢຍລະມັນ, ເກົາຫຼີ, ຝຣັ່ງ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະ ທະນາຄານໂລກ. ສໍາລັບການຮ່ວມມືຫຼາຍຝ່າຍ ເຊັ່ນວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານສະຫະພາບເອີລົບ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແມ່ນໄດ້ປະກອບສ່ວນຊ່ວຍ ສປປ ລາວ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍວາລະການພັດທະນາຂອງສາກົນ ແລະ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນດຽວກັບຜູ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ.

2.2.2. ສະພາບການລະດົມທຶນໂດຍແບ່ງຕາມຂະແໜງການ

ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນຕໍ່ກັບຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ເປັນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໃນ 15 ປີຜ່ານມາ ແມ່ນເຫັນວ່າໄດ້ສຸມໃສ່ຂົງເຂດສັງຄົມ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ຊຶ່ງຂະແໜງສຶກສາ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ ກວມເອົາ 38%, ຂົງເຂດເສດຖະກິດ 25%, ແລະຂົງເຂດການຜະລິດ 17% ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຂະແໜງກະສິກໍາ.

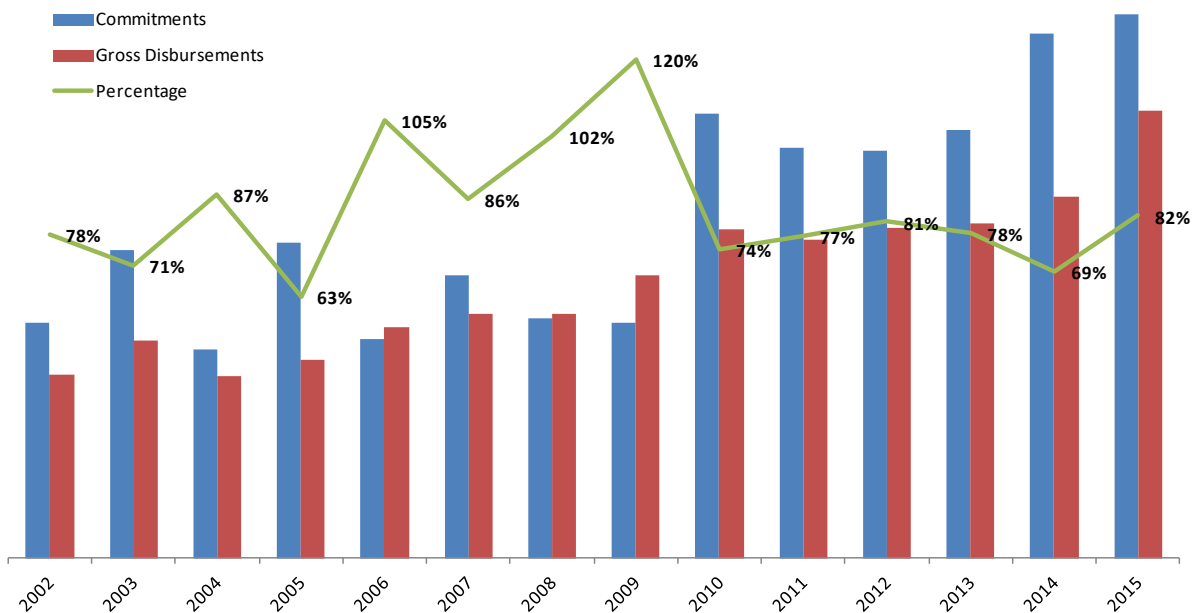

ຮູບສະແດງທີ 2 ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ໄປຕາມຂົງເຂດບຸລິມະສິດການພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄລຍະປີ 2001-2015

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຜ່ານມາອີງຕາມຮູບສະແດງທີ 2 ຂ້າງເທິງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ແມ່ນມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບຂົງເຂດບຸລິມະສິດການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ການສ້າງຄວາມດຸ່ນດ່ຽງໃນ ການນໍາໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າໃນການພັດທະນາແຕ່ລະຂົງເຂດ ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ການໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດແມ່ນ ເປັນປັດໄຈສໍາຄັນໃນການພັດທະນາແຕ່ລະຂົງເຂດ ໃນຂະນະທີ່ການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ໂດຍສະເພາະ ໃນຂົງເຂດສັງຄົມ ເຊິ່ງໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ ເຫັນໄດ້ວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຂົງເຂດນີ້ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍສົມຄວນ ເຊິ່ງມີຄວາມ ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ 8 ທີ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ການເຕີບໂຕແບບສົມສ່ວນ ແລະການສ້າງ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຄາດວ່າໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ ທຶນ ຊຸກພ ໂດຍສະເພາະການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າແມ່ນມີທ່າອ່ຽງຈະສະໜັບສະໜູນຂົງເຂດ ການພັດທະນາຊຸມຊົນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຈະຜ່ານອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະອົງການທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ; ສໍາລັບເງິນກູ້ອັດຕາດອກເບ້ຍຜ່ອນຜັນ ແມ່ນຈະຍັງສະໜັບສະໜູນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ.

2.3. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ

ຮູບສະແດງທີ 3 ອັດຕາສ່ວນການເບີກຈ່າຍຕົວຈິງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໄລຍະປີ 2002-2015

ຕະຫລອດໄລຍະ 15 ປີ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ ໂດຍລວມແລ້ວອັດຕາການເບີກຈ່າຍຕົວຈິງ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ 77% ເຊິ່ງສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ແມ່ນມີຫຼາຍບັດໄຈ. ອີງຕາມບົດລາຍງານສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ (FAIR) ຂອງ ກຜທ (2015/16) ເຫັນວ່າຂະໜາດຂອງໂຄງການ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນຫາທີ່ເຮັດໃຫ້ການເບີກຈ່າຍບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຂຶ້ນແຜນການເບີກຈ່າຍຂອງບັນດາໂຄງການທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ (ມູນຄ່າຫລາຍກວ່າ 10 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ) ທີ່ບໍ່ເປັນໄປຕາມແຜນທີ່ກຳນົດໄວ້, ການຕິດຕາມ ແລະລາຍງານຕົວເລກ ທີ່ຍັງບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຕົວຈິງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ກໍ່ຍັງມີອັນພື້ນເດັ່ນ ສຳລັບໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ (ມູນຄ່າຕໍ່າກວ່າ 1 ແສນໂດລາສະຫະລັດ) ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ເກີນຄາດຫມາຍຂອງແຜນກຳນົດໄວ້ ກວມເຖິງ 80% ຂອງຈຳນວນໂຄງການທັງໝົດທີ່ຈັດຕັ້ງຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ.

ຊຸກພ ເປັນໜຶ່ງໃນແຫຼ່ງທຶນສຳຄັນ ທີ່ຊ່ວຍ ສປປ ລາວ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ ກໍ່ຄືການເລັ່ງໄສ່ວຽກງານພັດທະນາທາງສັງຄົມ ຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີຄັ້ງທີ 7 (2011-2015) ຊຶ່ງໄດ້ ຈັດສັນ ແລະນຳໃຊ້ ທຶນ ຊຸກພ ເຂົ້າໃນຂະແໜງພັດທະນາສັງຄົມ ເປັນບຸລິມະສິດ, ຊຸກພ ທີ່ພັດທະນາສັງຄົມໂດຍລວມແລ້ວແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຕາມຄາດຫມາຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ; ພ້ອມນີ້ເຫັນວ່າບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທຶນ ຊຸກພ ເຂົ້າໃສ່ໃນຂະແໜງການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ການປັບປຸງການປົກຄອງ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະວຽກງານເກັບກູ້ລະເບີດ. ສ່ວນໃນ

ຂະແໜງເສດຖະກິດ ທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ເລັ່ງໃສ່ໃນຂະແໜງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ທັງນີ້ເພື່ອຮັບປະກັນໄດ້ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງ ດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະໂພຊະນາການ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ການລົງທຶນໃສ່ວຽກງານພະລັງງານ ແລະບໍ່ແຮ່ ແມ່ນຖືວ່າເປັນ ວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບແຫ່ງຊາດ. ຄຽງຄູ່ກັນກັບການສ້າງພື້ນຖານໂຄງ ລ່າງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຊຶ່ງກວມເອົາຫຼາຍກວ່າ ໜຶ່ງໃນສີ່ ຂອງທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນຍັງເລັ່ງໃສ່ວຽກງານຂະແ ໜາງ ຂົວ-ທາງ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ.

2.4. ການປະເມີນການລະດົມທຶນ ແລະ ນໍາໃຊ້ ຊຸກພ

ຕະຫຼອດໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ລະດົມທຶນໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າ ສປປ ລາວ ບັນລຸເປົ້າໝາຍໄດ້ຕາມ ແຜນທີ່ໄດ້ກໍານົດໂດຍລວມ, ແຕ່ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ຂອງບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄື ສະພາບການພັດທະນາຂອງສາກົນ ໃນ ຊຸມປີຕໍ່ໜ້າທີ່ຈະສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການຮ່ວມມື. ສະນັ້ນ, ການຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບພາວະວິໄສທັດ ທັງ ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກຕາມຫຼັກວິທີວິທະຍາ ຫຼື ການວິໄຈ ຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ (SWOT Analysis) ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ຕໍ່ການກໍານົດຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊຸກພ ແລະ ການວິໄຈນີ້ ຈະຊ່ວຍໃນການກໍານົດແນວທາງ ແລະ ນະໂຍບາຍ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຍຸດທະສາດມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ສປປ ລາວ, ກໍ່ຄື ສະພາບການສາກົນ ໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການຮ່ວມມື ເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ.

2.4.1 ຈຸດດີ:

- ສໍາລັບ ສປປ ລາວ ມີສະຖຽນລະພາບທາງການເມືອງ ທີ່ໝັ້ນຄົງ ແລະ ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນປັດໄຈ ພື້ນຖານທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນການດໍາເນີນທຸລະກິດ, ການຜະລິດ, ແລະ ການບໍລິການ ແລະ ການລົງທຶນ; ພ້ອມທັງເປັນພື້ນຖານທີ່ສໍາຄັນໃນການດໍາເນີນນະໂຍບາຍການພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມຕໍ່ ເນື່ອງ ແລະ ນະໂຍບາຍການຕ່າງປະເທດທີ່ເປີດກ້ວາງການຮ່ວມມື. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ສໍາລັບການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ຊຸກຍູ້ວຽກງານການຮ່ວມມື ເພື່ອການພັດທະນາກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໃຫ້ໄດ້, ສ້າງປັດໄຈອໍານວຍ ຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໃນປະຕິບັດຄໍາໝັ້ນສັນຍາການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ງານໂຄງການໃຫ້ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ;
- ສປປ ລາວ ໄດ້ມີແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຕ່ລະໄລຍະ ເຊິ່ງໄດ້ກໍານົດໜ້າວຽກຈຸດສຸມທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ມີເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາທີ່ແນ່ນອນ, ມີລັກສະນະເຊື່ອມສານ ແລະ ຊຸກຍູ້ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນລະຫວ່າງແຜນພັດທະນາຂອງ ຂະແໜງການ, ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນອີງທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບວຽກງານການຂົນຂວາຍຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຸກພ ການໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ໃນນັ້ນ, ສປປ ລາວ ໄດ້ມີກິນ

ໄກ ແລະແຜນດຳເນີນງານ ເພື່ອໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີ ຫຼັກການເຊັ່ນ: ຖະແຫຼງການ ແລະແຜນດຳເນີນຂອງຖະແຫຼງການວຽງຈັນ;

- ນຳໃຊ້ຂະບວນການກອງປະຊຸມໂຕະມືນ ເພື່ອເປັນເວທີຂອງການປຶກສາຫາລື ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມ ພັດທະນາ ຕໍ່ນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດທາງການພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ລວມທັງການນຳສະເໜີ ບັນດາ ຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ;
- ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ກໍ່ໄດ້ມີດຳລັດ ແລະລະບຽບຫຼັກການ ໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ທຶນ ຊຸກພ ລວມທັງບົດແນະນຳ ໃນການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ປະສິດທິຜົນ ໃນ ການນຳໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ.
- ໄດ້ມີການສ້າງຍຸດທະສາດການພັດທະນາຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໂດຍເອົາ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເປັນບ່ອນອີງໃນການກຳນົດຂະແໜງການບຸລິມະສິດ ເພື່ອ ພັດທະນາ.

2.4.2 ຈຸດອ່ອນ

- ຄວາມບອບບາງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ສປປ ລາວ ຍັງເປັນປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນຍັງຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ ຕາມ ມາດຕະຖານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ກຳນົດໄວ້ ເຖິງແມ່ນວ່າເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດຈະມີທ່າທິຂະຫຍາຍໂຕ ຢ່າງກ້າວກະໂດດ ໃນໄລຍະປີ 2014-2015 ສະເລ່ຍໄດ້ GDP ເຕີບໂຕເຖິງ 7,5% ແລະ ປະຈຸບັນ ເສດຖະກິດ ເຕີບໂຕ ຄົງທີ່ ສະເລ່ຍຢູ່ໃນລະດັບ 7% ໃນປີ 2015-2017.
- ອັດຕາສ່ວນ ຂອງຄວາມທຸກຍາກ ຊຶ່ງໃນທົ່ວປະເທດປະຊາຊົນ ທີ່ນອນໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຈຳນວນ 52 ເມືອງ ແລະ 109 ບ້ານ ທີ່ນອນຢູ່ໃນທ່າງໄກເຂດຊອກຫລີກ, ເປັນຂົງເຂດພູຜາ ແລະ ທົ່ງພຽງ ທີ່ຖະໜົນຫົນທາງ ແລະລະບົບການຂົນສົ່ງບໍ່ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ຊຶ່ງຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາໃນຂົງເຂດພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນ ນ້ຳປະປາ, ເສັ້ນທາງ ແລະ ຕາຄ່າຍໄຟຟ້າ; ດ້ານຂົງເຂດສາທາລະນະສຸກ, ສາທາລະນະປະໂພກ, ໂພຊະນາການ ສຳລັບ ແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ເກີດໃຫມ່ ລວມໄປເຖິງເດັກນ້ອຍທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ຕາມເປົ້າໝາຍຂອງ MDGs, ການປ້ອງກັນ ໄຂ້ຫວັດ, ພະຍາດມະລາເລຍ ແລະ ພະຍາດໂລກລະບາດ ອື່ນໆ; ການສົ່ງເສີມທາງດ້ານການສຶກສາ ເຊິ່ງເປົ້າໝາຍຂອງ ລັດຖະບານ ຕ້ອງສູ້ຊົນໃຫ້ ອັດຕາການລອດເຫຼືອ ແລະ ຮຽນຈົບຂອງນັກຮຽນ ຊັ້ນປະຖົມ-ຊັ້ນມັດທະຍົມຕົ້ນ ແລະລົບ ລ້າງການກົກໜັງສືໃຫ້ເຫລືອສູນ.
- ຍັງຂາດການຈັດລຽງບຸລິມະສິດ ຂອງບຸລິມະສິດ ຂອງຂະແໜງການເພື່ອພັດທະນາ ໃຫ້ມີຄວາມໂດດເດັ່ນ ແລະເປັນຕົວ ແບບ ໃນການພັດທະນາທີ່ຄົບຖ້ວນ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ທັງເປັນການ ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະລາຍໄດ້ທີ່ໜັ້ນຄົງໃຫ້ປະຊາຊົນ;
- ກົນໄກໃນການສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກທຸລະກິດ ໃນຂະບວນການພັດທະນາ ຍັງມີຂອດຈຳກັດ ເນື່ອງຈາກ ວ່າ ພາກທຸລະກິດ ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການເງິນ ແລະທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ ລວມທັງ ກົນ

ໄກ ໃນການຊຸກຍູ້ບັນດາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະກາງ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃຫ້ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແລະສັງຄົມ;

- ການຕິດຕາມ ແລະປະເມີນແຜນງານ/ໂຄງການ ຊຸກຍູ້ ຍັງຂາດ ຊ່ຽວຊານ ແລະວິຊາການສະເພາະດ້ານ, ແຜນການອັນລະອຽດ ແລະຕໍ່ເນື່ອງ ຂອງບັນດາກະຊວງທີ່ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ການລາຍງານສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ບໍ່ແທດເໝາະກັບຄວາມເປັນຈິງເທົ່າທີ່ຄວນ ລວມທັງການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ບໍ່ທັນກັບສະພາບ ຈິ່ງພາໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການມີຄວາມຊັກຊ້າ.

2.4.3 ກາລະໂອກາດ

- ໃນວາລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 2030, ເວທີສາກົນໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເພີ່ມທະວີການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການຄ້າ ໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ເຊິ່ງນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍທີ່ 8 ຂອງ SDGs, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການຄ້ານີ້ ເປັນການກະຕຸ້ນໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ ແລະຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ມູນຄ່າການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການຄ້າຕັ້ງແຕ່ປີ 2006 ສະເລ່ຍແມ່ນ 54 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ການເບີກຈ່າຍສະສົມ ຫຼາຍກວ່າ 300 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງ ເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີ. ໃນວາລະ Addis Ababa Agenda for Action ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການເງິນໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ, ໃນການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ແມ່ນສຸມໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ຄວາມຮູ້ ແລະການສົ່ງເສີມສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ. ເຊິ່ງເປັນໂອກາດອັນດີໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາສິນຄ້າ, ເພີ່ມທະວີການສົ່ງອອກ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນທາງດ້ານການຄ້າຕ່າງໆ. ສິ່ງເຫຼົ່ານັ້ນຍັງຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ ການສົ່ງເສີມທັກສະສີມືແຮງງານ, ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ;
- ການຮ່ວມມືໃນລະດັບອະນຸພາກພື້ນ ແລະພາກພື້ນ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະເລັ່ງໃສ່ການສົ່ງເສີມທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ ຊຶ່ງຊຸກຍູ້ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາໃນດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວດັ່ງກ່າວ ໂດຍຜ່ານການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການ ແລະທາງດ້ານການເງິນ;
- ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ແລະເຊື່ອມສານ ກັບອົງການສາກົນເຊັ່ນ: ສະມາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ, ອົງການ ການຄ້າໂລກ ຊ່ວຍໃຫ້ລາວສາມາດເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດສາກົນທີ່ກ້ວາງຂວາງ ຊຶ່ງຊ່ວຍສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອສົ່ງອອກ ທັງເປັນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນການແຂ່ງຂັນຂອງລາວ ໃນເວທີການຄ້າສາກົນ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ການຮ່ວມມືໃຕ້-ໃຕ້ ກັບບັນປະເທດ ທີ່ມີສະຖານະພາບການພັດທະນາທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ກໍ່ແມ່ນວຽກງານໜຶ່ງ ທີ່ຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະການຮຽນຮູ້ເອົາສິ່ງໃໝ່ໆ ໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ.

2.4.4 ສິ່ງທ້າທາຍ:

- ປະຈຸບັນ, ສະພາບໂລກ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຫລາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນກະທົບໃນຫລາຍດ້ານ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ດ້ານການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ, ສະພາບການຮ່ວມມືທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງຂອງຊາດ ແລະ ຕິດພັນໄປເຖິງທິດທາງການຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາຂອງບັນດາປະເທດມະຫາອຳ

ນາດ ຫລື ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ທີ່ມີ ຕໍ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໃນທຸກທະວີບ ເຊັ່ນ: ທະວີບອາຊີ, ທະວີບອາຟຣິກາ ແລະ ທະວີບອາເມລິກາໃຕ້. ຍ້ອນຄວາມແຕກໂຕນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ການຍາດແຍ່ງເປັນປະເທດຜູ້ນຳທີ່ມີອິດທິພົນໃນເວທີສາກົນ ຈຶ່ງເປັນຜົນສະທ້ອນອັນໜຶ່ງ ທີ່ສ້າງຜົນກະທົບໃຫ້ແກ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຫຼາຍກ່ວາ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດສ້າງຄວາມສະຫມໍ່າສະເຫມີ ໃນການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາ ມາພັດທະນາປະເທດຊາດຕົນເອງໄດ້.

- ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ຫລື ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຫລັກ ໄດ້ມີທິດທາງນະໂຍບາຍໃຫມ່ໂດຍ ຫັນເອົາການຊ່ວຍເຫລືອລ້າ ໃນຫລາຍຮູບແບບທີ່ເຄີຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຂົງເຂດອາຊີອາຄະເນ ໄປຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາໃນທະວີບອາຟຣິກາ;
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການ ຈຳນວນໜຶ່ງ ສປປ ລາວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ ບັນດານະໂຍບາຍ ແລະລະບຽບການຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ຂອງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ມີຄວາມພ້ອມ ທາງດ້ານພະນັກງານ, ວິຊາການ ແລະງົບປະມານ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການ;
- ການວິເຄາະ ແລະກຳນົດແຜນການ/ໂຄງການລະອຽດ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ ຍັງເປັນໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະສະພາບແວດລ້ອມຂອງພາກພື້ນ ແລະສາກົນ ຊຶ່ງບາງຄັ້ງຍັງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະມີປະສິດທິຜົນສູງ.
- ໄພທຳມະຊາດ ທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະການກຽມຄວາມພ້ອມໃນການຮັບມືຕໍ່ກັບສະພາບຂອງການປ່ຽນແປງ ແລະຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ລວມເຖິງການຝຶນຜູ້ ແລະແກ້ໄຂຜົນກະທົບຕ່າງໆ ໃຫ້ທ່ວງທັນກັບເວລາ ຊຶ່ງເຫັນວ່າ ລັດຖະບານ ຍັງແບກຫາບລາຍຈ່າຍ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ ໃນແຕ່ລະປີ ສູງພໍສົມຄວນ;

ສະນັ້ນ, ຍຸດທະສາດຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາ ສປປ ລາວ 2030 ນີ້ ຈະເປັນຍຸດທະສາດສະບັບໜຶ່ງທີ່ ໄດ້ກຳນົດຢ່າງຊັດເຈນເຖິງຄວາມຕ້ອງການຈຳນວນທຶນ ແລະ ຂົງເຂດ ເພື່ອມາຊ່ວຍພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ຫລຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ສະຖາປະນາ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບໃນລະດັບປານກາງ ຈົນຮອດປີ 2030.

3. ຫຼັກການ, ວິໄສທັດ, ທິດທາງ ແລະຍຸດທະສາດ

3.1 ຫຼັກການ

ຕາມທິດທາງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄືນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ໃນການເປີດກວ້າງການພົວພັນ-ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ສາກົນ ຕ້ອງເປັນໄປຕາມຫຼັກການຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕຂອງປະເທດ ແລະ ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງມີລະອຽດດັ່ງນີ້:

ການມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ: ແມ່ນຫຼັກການລວມທີ່ກຳນົດໄວ້ສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ ເຊິ່ງທັງສອງຝ່າຍ ຕ້ອງ ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ດັ່ງນັ້ນທັງສອງຝ່າຍຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ການກວດກາ ແລະ ຮຽບຮຽງເນື້ອໃນສັນຍາໃຫ້ຮອບຄອບຖີ່ຖ້ວນ;

ການເຄົາລົບອະທິປະໄຕ ແລະ ບໍ່ແຊກແຊງກິດຈະການພາຍໃນຂອງກັນ ແລະ ກັນ: ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ແຕ່ລະຝ່າຍທີ່ມີ ການຮ່ວມມື ຕ້ອງເຄົາລົບບັນດາຂໍ້ຕົກລົງທີ່ໄດ້ເຊັນນຳກັນ, ບໍ່ນຳເອົາເງື່ອນໄຂອື່ນໆເພື່ອຕໍ່ລອງ ແລະ ສ້າງຜົນສະທ້ອນເຖິງຄວາມ ໝັ້ນຄົງທາງການເມືອງ ກໍ່ຄືທາງເສດຖະກິດ; ຫຼັກການຄວາມເປັນເອກະລາດ ແລະ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນຖືວ່າ ເປັນຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການສວຍໃຊ້ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອມາເປັນເຄື່ອງມືຕໍ່ລອງ ເຮັດໃຫ້ສູນເສຍຄວາມເປັນ ເອກະລາດ ບໍ່ວ່າໃນຮູບແບບໃດກໍ່ຕາມ. ພ້ອມນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນໄດ້ຜົນ ສຳເລັດຂອງໂຄງການດັ່ງຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້;

ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບບັນດາເປົ້າໝາຍທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ຂອງການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ: ແມ່ນ ການ ຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ ພັດທະນາ ໃຫ້ປະກອບສ່ວນ ແລະ ສອດຄ່ອງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະ ໄລຍະ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແລະ ວິໄສທັດໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ວາລະການ ພັດທະນາສາກົນ.

ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ການລະດົມທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງຈະຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ຕອບສະໜອງເປົ້າ ໝາຍ ໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄືການຫັນປະເທດທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ ໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບ ສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ໂດຍໃຫ້ເປັນປະເທດທີ່ໃຫ້ການບໍລິການທາງຜ່ານ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ໃຫ້ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປະຕິບັດພັນທະ ສາກົນ ກໍ່ຄືກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດເພື່ອການພັດທະນາ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ເພື່ອຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ທຸກໆແຜນງານ/ໂຄງການຕ້ອງໄດ້ຈັດວາງເປົ້າໝາຍ ໃຫ້ລະອຽດ; ຕ້ອງໄດ້ມີການກຳນົດໂຄງສ້າງຂອງແຜນງານ/ໂຄງການເປັນອັນລະອຽດ; ມີການກຳນົດກິດຈະກຳ ແລະ ຮູບແບບ ການບໍລິຫານ ຕາມລັກສະນະພິເສດສະເພາະຂອງແຜນງານ/ໂຄງການ; ຕ້ອງສາມາດຊອກເຫັນບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ລວມທັງບັນດາ ຄວາມສ່ຽງ; ຕ້ອງມີລະບົບການເງິນ ແລະ ບັນຊີທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ໂປ່ງໃສ; ມີການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບລະອຽດ; ມີການ ສະຫຼຸບລາຍງານຢ່າງລະອຽດ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ; ແລະ ມີການຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢ່າງຮອບດ້ານ.

3.2 ວິໄສທັດ

ເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ບໍ່ຕົກຢູ່ໃນແຫ້ວຂອງການພັດທະນາ ຂອງປະເທດລາຍຮັບຕໍ່າປານກາງ ຈະຕ້ອງສຸມໃສ່ການສ້າງປະຖົມປັດໄຈ ກໍ່ຄືບັນດາ ກຳລັງແຮງຢູ່ດ້ານທາງດ້ານເສດຖະກິດ,

ສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ. ທັງສາມດ້ານຂອງການພັດທະນາ ແມ່ນຖືວ່າເປັນເສົາຄໍ້າຫຼັກຂອງການພັດທະນາ ທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງມີ ການລະດົມທຶນ ແລະ ວິຊາການ ເຂົ້າຊ່ວຍ. ເພື່ອບັນລຸໄດ້ຕາມວິໄສທັດການພັດທະນາ 2030 ແລ້ວ ສປປ ລາວ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ສຸມ ທຸກແຫຼ່ງທຶນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທັງດ້ານການເງິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເຂົ້າໃສ່ໃນການພັດທະນາ ເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດຜ່ອນການເອື້ອຍອີງໃສ່ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະກ້າວເປັນສະມັກຊິກຂອງບັນດາກຸ່ມປະເທດ ທີ່ ສາມາດພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ດ້ວຍການໝູນໃຊ້ທ່າແຮງທາງດ້ານ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະງົບປະມານຂອງຕົນເອງ. ດັ່ງນັ້ນ ວິໄສທັດ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ ໃນ ວຽກງານການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ 2030 ແມ່ນ: **“ຄຸ້ມຄອງ ແລະນໍາໃຊ້ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການສ້າງຊັບພະຍາ ກອນມະນຸດທີ່ ເຂັ້ມແຂງ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທີ່ເອື້ອຍອໍານວຍໃຫ້ແກ່ການບໍລິການ ແລະການຜະລິດທັນສະໄໝ ແລະເປັນມິດຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ”** .

3.3 ທິດທາງ

ການລະດົມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການທີ່ໄດ້ກໍານົດໃນຍຸດທະສາດຕ່າງໆທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາ ເຊິ່ງລວມມີ: 1. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ເສດຖະກິດຕາມທິດທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ສົມດຸນ, ຕໍ່ເນື່ອງ, ຍືນຍົງ ແລະເປັນສີຂຽວ; 2. ຍຸດທະສາດເພື່ອເປົ້າໝາຍລຸດພື້ນຈາກ ສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ (LDCs) ໃນປີ 2020 ແລະປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs); 3. ຍຸດ ທະສາດວ່າດ້ວຍການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ; 4. ຍຸດທະສາດການປົກປັກຮັກສາ ແລະນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະ ຊາດແບບຍືນຍົງ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະຕາມທິດທັນເປັນສີຂຽວ; 5. ຍຸດທະສາດ ວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີຄວາມສັກສິດ ຂອງ ລະບົບການປົກຄອງປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ແລະເພີ່ມຄວາມສັກສິດໃນການປົກຄອງຕາມກົດໝາຍ; 6. ຍຸດທະສາດການ ເຊື່ອມໂຍງແລະເຊື່ອມຕິດກັບພາກພື້ນແລະສາກົນ ແລະ 7. ຍຸດທະສາດທັນເປັນອຸດສາຫະກໍາ ແລະທັນສະໄໝ.

ອີງຕາມສະພາບການພັດທະນາ ຂອງໄລຍະການພັດທະນາ ແຕ່ນີ້ ຮອດ 2030 ເຫັນວ່າຄວາມຕ້ອງການທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ສາມາດກໍານົດໄດ້ເປັນ ສາມໄລຍະ ຄື: ໄລຍະສຸມການພັດທະນາເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ 2019-2021; ໄລຍະຮັບປະກັນການອອກຈາກ ປະເທດ ດ້ອຍພັດທະນາຢ່າງຖາວອນ 2022-2024; ແລະ ໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ປະເທດຊາດບັນລຸລາຍຮັບສູງປານກາງ 2025-2030.

ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຕາມວິໄສທັດດັ່ງກ່າວ ທິດທາງການລະດົມ, ນໍາໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຊຸກພ ແມ່ນຕິດພັນກັບສະພາບຂອງ ການພັດທະນາແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບຕົວຈິງ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສ້າງຊັບພະຍາກອນ

ມະນຸດໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິຊາການ, ວິທະຍາສາດ ແລະເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ຊຶ່ງເປັນໜຶ່ງໃນປັດໄຈຫຼັກ ທີ່ຊ່ວຍ ຂັບເຄື່ອນ ການພັດທະນາຂອງບັນດາຂະແໜງການ ໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ຕາມເປົ້າ ໝາຍ ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

3.4 ຍຸດທະສາດ

ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍວິໄສທັດ ໃນວຽກງານການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ 2030 ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໝູນໃຊ້ທ່າແຮງຂອງການຮ່ວມມື ໃນລະດັບອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃຫ້ມີການເຊື່ອມສານ ແລະຊຸກຍູ້ເຊິ່ງກັນແລະກັນ ບໍ່ວ່າການຮ່ວມມືດັ່ງກ່າວ ຈະເປັນຮູບແບບການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ ຫຼື ຫຼາຍຝ່າຍ ກໍ່ຈະຕ້ອງຕອບສະໜອງໄດ້ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ກໍ່ຄືເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ. ສະນັ້ນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ ຈະຕ້ອງຊຸກຍູ້ ແລະສະໜັບສະໜູນເຊິ່ງກັນ ແລະກັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໄປເປັນຄູ່ຂະໜານ.

ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ເສີມຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດ ແລະນະໂຍບາຍ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ວິໄສທັດ ແລະເປົ້າໝາຍການ ພັດທະນາ ໃນການຫັນປ່ຽນປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ ມາເປັນປະເທດເຊື່ອມຈອດສາກົນ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ. ລັດຖະບານຈະໄດ້ເພີ່ມທະວີຄວາມເປັນເຈົ້າການໃນການປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືໃນຂອບ ອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະສາກົນ ເຊັ່ນ: ການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນຂອບອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ, ການຮ່ວມມື ເສດຖະກິດອາຊຽນ ພ້ອມທັງເສີມຂະຫຍາຍການກໍ່ສ້າງ ໜຶ່ງແລວທາງໜຶ່ງເສັ້ນທາງ ຊຶ່ງອີງໃສ່ຈຸດພິເສດທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອຍົກລະດັບການເຊື່ອມໂຍງເຊື່ອມຈອດ ໃນຂະແໜງການ ຄົມມະນາຄົມ, ພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ຂະແໜງການ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງອື່ນໆ; ລົງເລິກການຮ່ວມມືຂົງເຂດການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ, ເສີມຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການຮ່ວມມື ດ້ານ ອຸດສາຫະກຳ ການຜະລິດ ແລະ ເຂດນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ໂດຍນຳໃຊ້ກົນໄກການຮ່ວມມືທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ເພີ່ມ ທະວີການຮ່ວມມືການກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຝິກອົບຮົມດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແບບ ຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະຂະແໜງທີ່ມີທ່າແຮງ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ສະນັ້ນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມກົນໄກ ແລະໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບຜິດຊອບ ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະສານສົມທົບ ໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ, ຊອກຫາຊ່ອງທາງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຶນ ທີ່ນອນໃນ ຂອບການຮ່ວມມືຕ່າງໆ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງແທ້ຈິງ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນໜາກຜົນ, ປ້ອງ ກັນຜົນກະທົບຕໍ່ສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະການຮ່ວມມືຂອງ ສປປ ລາວ ກັບຂົງເຂດອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະສາກົນ.

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ປະສິດທິພາບ ແລະປະສິດທິຜົນໃນການລະດົມທຶນ ແລະຄຸ້ມຄອງ ຊຸກພ 2030, ການກຳ ນົດເປົ້າໝາຍບຸລິມະສິດແຜນງານ ແລະການພິຈາລະນາຄວາມຕ້ອງການ ແລະຜູ້ສະໜອງດ້ານທຶນຮອນ ແລະວິຊາການ ແມ່ນຈະ ຕ້ອງໄດ້ຖືກກຳນົດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ໂດຍອີງໃສ່ຂະແໜງການຫລັກ ທີ່ມີ

ຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດໃນການພັດທະນາ ໂດຍຍຶດຖືເອົາບັນດາຄວາມຕ້ອງການໃນການຮັບປະກັນການສ້າງພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ການກ້າວໄປສູ່ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສູງປານກາງ ເຊິ່ງທຶນ ຊຸກພ ຈະໄດ້ຈັດສັນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ທີ່ຮັບປະກັນການບັນລຸ ສອງເປົ້າໝາຍສຳຄັນຄື: 1.) ເພື່ອສ້າງປັດໄຈ ທີ່ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2024 ແລະ ໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ປະເທດຊາດບັນລຸລາຍຮັບສູງປານກາງ; ແລະ 2.) ສືບຕໍ່ໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDGs ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ບັນລຸ ໂດຍຖືເອົາການຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເປັນວຽກງານສຳຄັນ ແລະຈຳເປັນທີ່ສຸດ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs). ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແມ່ນໄດ້ມີເນື້ອໃນຈິດໃຈສຸມໃສ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 3 ແຜນງານຫຼັກໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃຫ້ເປັນໄປຕາມວິໄສທັດ 2030 ຄື: **ແຜນງານດ້ານເສດຖະກິດ, ແຜນງານດ້ານສັງຄົມ ແລະ ແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ .**

ດັ່ງນັ້ນ, ການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນຊ່ວງໄລຍະນີ້ ໂດຍລວມແລ້ວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ຍຶດຖືເອົາການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ, ຫຼາຍຝ່າຍ ແລະສະຖາບັນການເງິນ ເປັນຕົ້ນຕໍ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ສປປ ລາວ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການທຶນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເພື່ອສຸມໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນບັນດາຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ທີ່ຈະຕ້ອງຈັດສັນລົງສູ່ສາມແຜນງານທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ.

3.4.1. ແຜນງານດ້ານເສດຖະກິດ

ການຂົນຂວາຍແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຊຸກພ ຕ້ອງແນ່ໃສ່ ການສະໜັບສະໜູນແຜນງານ ແລະວຽກງານ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໜັ້ນທ່ຽງ, ໂດຍຫັນໄປສູ່ການຜະລິດສະບຽງອາຫານທີ່ປອດໄພສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນ ແລະ ກາຍເປັນເງື່ອນໄຂພື້ນຖານສຳລັບການຜະລິດໃຫ້ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກທີ່ຫຼາກຫຼາຍ. ໃນນີ້ ແຫຼ່ງທຶນ ຊຸກພ ທີ່ສຸມໃສ່ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ຕ້ອງຮອງຮັບ ແລະເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ຂົງເຂດການຜະລິດ ໂດຍສະເພາະການຕອບສະໜອງດ້ານແຫຼ່ງພະລັງງານ, ລະບົບສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ແລະ ຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ, ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະເປັນການສ້າງປະຖົມປັດໄຈ ໃຫ້ແກ່ການຂະຫຍາຍຕົວ ເພື່ອຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳທີ່ທັນສະໄໝ ແລະການຂະຫຍາຍການຜະລິດ ສິນຄ້າອຸດສາຫະກຳສົ່ງອອກທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃຫ້ສາມາດແຂ່ງຂັນໃນຕະຫຼາດສາກົນ. ຕິດພັນກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ, ຕ້ອງໄດ້ມີກົນໄກການຄຸ້ມຄອງປະສິດທິພາບ ແລະປະສິດທິຜົນຂອງພາກທຸລະກິດ ເພື່ອສົ່ງເສີມພາກທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງໃຫ້ສາມາດດຳເນີນກິດຈະການຢ່າງມີຜົນກຳໄລ ແລະໜັ້ນຄົງ ເພື່ອປະກອບສ່ວນການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ກໍ່ຄືການຊຸກຍູ້ເສດຖະກິດໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມທະວີການລະດົມແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ, ສົ່ງເສີມກົນໄກຕະຫຼາດທຶນໃຫ້ສາມາດເຄື່ອນໄຫວໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະສົ່ງເສີມກົນໄກການລະດົມທຶນໃຫ້ຫຼາກຫຼາຍ, ມີການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະສາກົນ ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຂະຫຍາຍຖານຂອງແຫຼ່ງທຶນໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ ໃຫ້ໄປເຖິງບ່ອນທີ່ມີທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນ; ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ລະດົມການສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນການສ້າງເງື່ອນໄຂ ເອື້ອອຳນວຍທາງດ້ານນິຕິກຳ, ລະບຽບຫຼັກການ, ກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ທັນສະໄໝ ແລະ ໂປ່ງໃສ ຊຶ່ງຈະເປັນກຳລັງແຮງໃນການດຶງດູດການລົງທຶນໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ.

ນອກຈາກນີ້, ຍັງຕ້ອງສຸມໃສ່ການສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ເພື່ອຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ, ກະແຈກກະຈາຍ ໄປສູ່ການຜະລິດທີ່ມີຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ມີຈຸດສຸມ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃຫ້ເປັນການສ້າງພື້ນຖານກ້າວເຂົ້າໄປສູ່ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກໍາ ເພື່ອການສົ່ງອອກ, ເອົາໃຈໃສ່ສະໜັບສະໜູນການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມເຂົ້າໃນແຕ່ລະຕ້ອງໂສ້ການຜະລິດ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດ, ພາກລັດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສືບຕໍ່ສ້າງພື້ນຖານການຜະລິດກະສິກໍາສີຂຽວ ທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຕິດພັນກັບການພັດທະນາດ້ານການຜະລິດ, ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ໄປຄຽງຄູ່ກັນ, ຕ້ອງສຸມການຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າໃນໂຄງລ່າງພື້ນຖານເປັນຕົ້ນຕໍ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຕອບສະໜອງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ຄືການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຜະລິດຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະເສີມຂະຫຍາຍການສ້າງທັກສະ, ວິຊາອາຊີບ ແລະສົ່ງເສີມການສ້າງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ແລະທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຮັດແຄບລົງ. ການສ້າງມາດຕະຖານໃນການຜະລິດ ເພື່ອຮັບມືກັບການແຂ່ງຂັນ ທີ່ບໍ່ມີສິດທິພິເສດນັ້ນ ຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະຄວາມສາມາດໃນການຜະລິດ ຈຶ່ງເປັນເປົ້າໝາຍຫຼັກ; ການຮ່ວມມືຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ການສ້າງຕະຫຼາດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ສົ່ງເສີມການສ້າງນະວັດຕະກໍາໃນການຜະລິດ ແລະການບໍລິການ, ຍົກລະດັບມາດຕະຖານການຜະລິດໃຫ້ທັນສະໄໝ ແລະການພັດທະນາບຸກຄະລະກອນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນຕະຫຼາດແຮງງານໃຫ້ມີ ຄຸນນະພາບ ແລະພຽງພໍ.

ເພື່ອຮອງຮັບ ແລະສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍການຜະລິດສິນຄ້າຕ່າງໆນັ້ນ ວຽກງານການຄ້າ ແມ່ນມີບົດສໍາຄັນ ໃນການເປີດກ້ວາງຕະຫຼາດ ຂອງ ສປປ ລາວ ອອກສູ່ສາກົນ ແລະເຊື່ອມສານກັບກົນໄກ ແລະມາດຕະຖານ ໃນການດໍາເນີນນໍາເຂົ້າ ແລະສົ່ງອອກສິນຄ້າ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ຊຶ່ງການປັບປຸງກົນໄກ ແລະນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະບໍລິການທາງດ້ານການຄ້າ ໃຫ້ແກ່ທຸກຂັ້ນ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມວຽກງານການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ແກ່ຜະລິດຕະພັນ ແລະຊອກຫາຕະຫຼາດ ແລະຄູ່ສັນຍາທາງດ້ານການຄ້າໃຫ້ ກ້ວາງຂວາງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການປັບປຸງລະບຽບຫຼັກການ ເພື່ອສົ່ງເສີມການບໍລິການ ໃນຂະແໜງການຂົນສົ່ງ, ພະລັງງານ, ນໍ້າ ແລະໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອເອື້ອອໍານວຍ, ດຶງດູດ ແລະ ສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈ ໃຫ້ແກ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນ ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ.

ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ຕ້ອງໄດ້ລະດົມທຶນ ຊຸກພ ເຂົ້າໃນຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ ເຊິ່ງເປັນທ່າແຮງ ແລະເປັນເອກະລັກຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກທໍາມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ເຊິ່ງຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເສີມການສ້າງເງື່ອນໄຂສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ການບໍລິການທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະການເຊື່ອມສານຂະແໜງການທີ່ບໍ່ມີອ້ອມ ເພື່ອໃຫ້ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວມີການພັດທະນາແບບຄົບວົງຈອນ ແລະ ຍືນຍົງ, ສ້າງເງື່ອນໄຂການທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະສາກົນ. ວຽກງານການທ່ອງທ່ຽວຕິດພັນກັບຫຼາຍຂະແໜງການ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການບໍລິການ ແລະການຄ້າ, ການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ ແລະພື້ນຖານໂຄງລ່າງຄົມມະນາຄົມ. ເຊິ່ງຂະແໜງການເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງພັດທະນາໄປພ້ອມໆກັນຈຶ່ງຈະມີ

ຄວາມຍືນຍົງ. ດັ່ງນັ້ນ, ການຮ່ວມມືຈຶ່ງຕ້ອງມີວິໄສທັດກ້ວາງໄກ ໂດຍຕົງເອົາຂໍ້ໄດ້ປຽບຂອງສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວມາເປັນຈຸດສຸມຂອງການພັດທະນາຮອບດ້ານ.

ໃນຂະແໜງພະລັງງານ ບໍ່ວ່າຈະເປັນພະລັງງານທຳມະຊາດ ແລະການນຳໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນເນື່ອງຈາກວ່າ ຖືວ່າເປັນຂົງເຂດທີ່ ສປປ ລາວ ມີທ່າແຮງຫຼາຍທາງດ້ານການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ໂດຍນຳໃຊ້ພະລັງງານນ້ຳ ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນພະລັງງານສະອາດ. ແຕ່ເນື່ອງຈາກ, ການສ້າງເຂື່ອນມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍທາງດ້ານງົບປະມານ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ, ການພັດທະນາພະລັງງານທົດແທນທີ່ສະອາດອື່ນໆ ກໍ່ເປັນເປົ້າໝາຍຫຼັກເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງ ສປປ ລາວ ຍັງຕ້ອງການເທັກໂນໂລຢີ ແລະຄວາມຊຳນານໃນການພັດທະນາຂະແໜງພະລັງງານທົດແທນນີ້. ໂດຍສະເພາະ ການຜະລິດພະລັງງານ ທີ່ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ບໍ່ສາມາດທົດແທນໄດ້ ແລະໃກ້ຈະໝົດນັ້ນ ຈະຕ້ອງຫຼຸດຜ່ອນການຂຸດຄົ້ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນຕອບແທນທີ່ສູງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ. ເຊິ່ງແນ່ນອນວ່າການຮ່ວມມືວຽກງານເຫຼົ່ານີ້ຈະແມ່ນການແລກປ່ຽນທາງຄວາມຮູ້ ແລະເທັກນິກວິຊາການຕ່າງໆ ຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ທີ່ມີຄວາມຊຳນານ ເພື່ອຫັນປ່ຽນຕາມທິດສີຂຽວ ແລະໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ຄວາມຕ້ອງຫຼິ້ນ ຊຸກພ ຈຶ່ງເນັ້ນໃສ່ການຮ່ວມມື ເພື່ອແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ແລະເຕັກໂນໂລຢີ ຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອພັດທະນາພະລັງງານທົດແທນ ແລະ ໃຫ້ສາມາດຄອບຄຸມທົ່ວປະເທດ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອສ້າງໃຫ້ ຂະແໜງພະລັງງານ ແລະບໍ່ແຮ່ ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະສາມາດຍຶດຖືເປັນ ຂະແໜງການຫຼັກໃນການພັດທະນາຂອງປະເທດໃນຕໍ່ໜ້າ.

ສະນັ້ນ, ການພັດທະນາ ຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ເປັນປັດໃຈຊຸກຍູ້ເສດຖະກິດ ໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງແຂງແຮງແລະໜັ້ນທ່ຽງ ແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະເຕັກໂນໂລຢີ ໃຫ້ກາຍເປັນກຳລັງຂັບເຄື່ອນທີ່ສຳຄັນໃນການຊຸກຍູ້ ແລະສ້າງສັນນະວັດຕະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະທັນສະໄໝ ແລະການພັດທະນາຕາມທິດ ເສດຖະກິດສັງຄົມພູມປັນຍາ.

3.4.2 ແຜນງານດ້ານສັງຄົມ:

ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ວັດທະນາທຳ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດເຊິ່ງໃນໄລຍະນີ້, ການຂົນຂວາຍທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນເພື່ອເລັ່ງໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸໄດ້ ເພື່ອເຊື່ອມສານເຂົ້າກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 2030 ເປັນຕົ້ນແມ່ນສຸມການຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າໃນພາກສາມັນສຶກສາ ແລະການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສາທາລະນະສຸກທີ່ທົ່ວເຖິງ.

ດ້ານການສຶກສາ: ທີ່ຍັງບໍ່ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍ ໂດຍສະເພາະອັດຕາລອດເຫຼືອ ແລະບໍ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການທຶນໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍ ເຊິ່ງຈະສຸມໃສ່ ການປັບປຸງຄຸນນະພາບສາມັນສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຈົນເຖິງການສຶກສາຂັ້ນສູງ ລວມທັງການປັບປຸງຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ ທີ່ລວມເອົາຂະແໜງວິທະຍາສາດ ແລະເຕັກໂນໂລຢີ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ແທດເໝາະກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ໃຫ້ໄດ້ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ສືບຕໍ່ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະຄຸນນະພາບ ສຳລັບທຸກຄົນຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ເພື່ອເປັນກຳລັງແຮງທາງດ້ານສະຕິປັນຍາ ລວມ

ທັງວຽກງານຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ຍັງສຸມໃສ່ການເສີມສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະຫຼັກສູດການຮຽນການສອນຈາກຊ່ຽວຊານທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ໃນການລົງເຮັດວຽກຕົວຈິງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃນການປະກອບອາຊີບຂອງຊາວໜຸ່ມທີ່ຮຽນຈົບ ແລະສິ່ງເສີມໃສ່ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ອອກຈາກໂຮງຮຽນ. ພ້ອມທັງການຈັດສັນທຶນການສຶກສາ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະພຽງພໍ ເພື່ອສິ່ງເສີມຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນທຸກສາຂາ ແລະວິຊາຊີບ ໃນທົ່ວເຖິງ.

ດ້ານສາທາລະນະສຸກ: ແມ່ນໜ້າວຽກທີ່ສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາບັນດາວຽກງານ ທີ່ປິ່ນອ້ອມ ເຊັ່ນ:ສຸຂະພາບ, ສຸຂະອະນາໄມ, ໂພຊະນາການ, ກາຍະພາບ ແລະສຸຂະພາບຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນສຸມໃສ່ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ແມ່ຍິງໄວຈະເລີນພັນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບໂພຊະນາການທີ່ຄົບຖ້ວນ ເຊິ່ງຈະເປັນຕົວຊີ້ວັດອັນໜຶ່ງໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແນໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ ແລະເດັກນ້ອຍ ຍ້ອນຂາດສານອາຫານ. ນອກຈາກນີ້ ຕ້ອງສຸມໃສ່ການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງໃຫ້ຮັບປະກັນຄວາມແໜ້ນໜາພຽງພໍ ແລະບໍາລຸງຍົກລະດັບພະນັກງານສາທາລະນະສຸກທາງດ້ານຈັນຍາບັນ ແລະວິຊາການໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ໃນການບໍລິການດ້ານສຸກຂະພາບໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະທົ່ວເຖິງ ໃນນັ້ນ ລວມທັງອຸປະກອນເຄື່ອງມືທາງດ້ານການແພດ, ບຸກຄະລາກອນ ແລະເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ ເໝາະສົມ ເພື່ອເອື້ອອໍານວຍຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງແພດ. ນອກຈາກນີ້, ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ປັບປຸງ ແລະຂະຫຍາຍການປະກັນສຸຂະພາບແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການບໍລິການຂອງລັດຖະບານ ໃຫ້ຄອບຄຸມຫຼາຍຂຶ້ນ, ເນັ້ນໜັກໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະການແພດ ແບບຄົບຊຸດທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະປາດສະຈາກການແບກຫາບທາງດ້ານການເງິນ. ນອກຈາກນີ້ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດ, ການປົນເປື້ອນສານຜິດຂອງອາຫານ ກໍ່ຍັງຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍຂອງການດຶງດູດການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການລົງທຶນ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະອາດ ແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸໄດ້ຄາດໝາຍໃນການຊຸກຍູ້ການບໍລິການທາງສັງຄົມ, ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ ການຮ່ວມມື ແລະເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການລະດົມທຶນ ເພື່ອສະໜອງເຂົ້າໃນການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສ້າງໂຮງໝໍ, ໂຮງຮຽນ ໄປຕາມເຂດບຸລີມະສິດ ແລະສ້າງບຸກຄະລາກອນລຸ້ນໃໝ່ໃຫ້ພຽງພໍ, ແຈກຢາຍພະນັກງານແພດໝໍ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະຊຸມນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເພື່ອເປັນຕົວຊຸກຍູ້ໃນການຮັບປະກັນການບໍລິການປະຊາຊົນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະມີຄຸນນະພາບ ໂດຍການເພີ່ມຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ການປະສານງານ, ສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ, ສ້າງລະບົບຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະປະເມີນ ພະນັກງານ ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານ ແລະໂຄງການໃຫ້ຮັດກຸມ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການນໍາໃຊ້ທຶນ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ. ຄວາມຕ້ອງການທີ່ກ່າວມາທັງໝົດນັ້ນ ແມ່ນສິ່ງທ້າຍທີ່ຕ້ອງສຸມໃສ່ການລະດົມທຶນ ຊຸກຍູ້ ເພື່ອຈະບັນລຸຄາດໝາຍໃຫ້ມີປະສິດຜົນ.

3.4.3 ແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບວິໄສທັດ 2030, ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ຕ້ອງໄດ້ສຸມການສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນວຽກງານສິ່ງເສີມການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູສິ່ງແວດລ້ອມ ທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ທົດສີຂຽວ, ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາກົນໄກຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດ, ສິ່ງເສີມວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສິ່ງເສີມວຽກງານພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອສິ່ງເສີມນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ສຳລັບວຽກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສີຂຽວ ຊຶ່ງເຊື່ອມສານການສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບທິດທາງການເຕີບໂຕສີຂຽວ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການປັບໂຕເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃນການຮັບມື ແລະ ຝຶນຟູ ຫຼັງເກີດໄພພິບັດ. ເພື່ອຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ເຂົ້າໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ ທຸກຂະແໜງການຕ້ອງຖືເອົາວຽກງານນີ້ເປັນໃຈກາງ ໃນການກຳນົດທິດທາງ ແລະ ປົກສາຫາລືຮ່ວມກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມເປັນເອກະພາບ ໃນການບັນຈຸວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມນີ້ ເຂົ້າເປັນອົງປະກອບໜຶ່ງໃນການພັດທະນາຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ໃນວຽກງານຂົງເຂດວຽກງານເສດຖະກິດ ຕົວຢ່າງ: ວຽກງານກະສິກຳ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ຂະແໜງການ ຄວນຮ່ວມມືກັນ ໃນການລະດົມທຶນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານການຜະລິດທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດ, ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ຊີວະນານາພັນ, ການຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບຕົວໃຫ້ຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ອື່ນໆ; ໃນຂົງເຂດວຽກງານສັງຄົມ ເຊັ່ນ: ວຽກງານສາທາລະນະສຸກ ກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນ ການລະດົມທຶນເພື່ອກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃນການຕອບໂຕ້ ແລະ ການເຝົ້າລະວັງການລະບາດຂອງພະຍາດ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນຕົວຢ່າງ ທີ່ຂະແໜງການ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຄວນຖືເປັນສຳຄັນ;

ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 3 ແຜນງານບຸລິມະສິດທີ່ກ່າວມານັ້ນ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ໄດ້ມີການກຳນົດ ບັນດາແຜນງານ ທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາ ຮອດປີ 2030 ໂດຍໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 3 ໄລຍະ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຊັ່ນ: ໄລຍະ 1: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະກ່ອນຫຼັດພື້ນອອກຈາກສະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ LDC (2019-2021); ໄລຍະ 2: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະຮັບປະກັນ ການອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຢ່າງຖາວອນ (2022-2024) ແລະ ໄລຍະ 3: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ບັນລຸລາຍຮັບປານກາງສູງ (2025-2030); ຊຶ່ງແຜນງານບຸລິມະສິດລະອຽດ ແມ່ນໄດ້ສັງລວມຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້.

4. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ 3 ແຜນງານບຸລິມະສິດ ໃນການລະດົມທຶນ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງຢ່າງມີໝາກຜົນ. ລັດຖະບານ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງມີການກຳນົດມາດຕະການລວມ ແລະ ມາດຕະການສະເພາະ ຊຶ່ງໃນນີ້:

ມາດຕະການລວມ:

1. ກົນໄກໃນການປຶກສາຫາລື ແລະລະດົມທຶນ ຊຸກພ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ (ຂະບວນການໂຕະມິນ, ແຜນດຳເນີນງານຖະແຫຼງ ການວຽງຈັນກ່ຽວກັບການເປັນຄູ່ຮ່ວມ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ),
2. ເພື່ອເພີ່ມທະວີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ, ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕາມທິດ 3 ສ້າງ ຄວນໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການຍົກສູງປະສິດທິພາບຂອງອົງການນິຕິບັນ ຍັດ ແລະ ອົງການຕຸລາການ;
3. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ທຶນ ຊຸກພ ໂດຍການ ສ້າງນິຕິກຳ ແລະລະບຽບ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານໂຄງການ (ຄູ່ມືໃນການຕິດຕາມ ແລະປະເມີນຜົນ, ຄູ່ມື ມາດຕະຖານການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຊຸກພ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງຖານຂໍ້ມູນທຶນ ຊຸກພ),
4. ຕ້ອງມີຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ພຽງພໍ ແລະ ເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານເຕັກນິກ-ວິຊາການ ໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ;
5. ການສົ່ງເສີມວຽກງານຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈ ແລະສ້າງຄວາມອາດສາມາດທາງການດ້ານເຕັກນິກ-ວິຊາການ ທີ່ບົນອ້ອມໃນຂົງເຂດ ຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ, ສ້າງປະຖົມປັດໃຈ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາໃນໄລຍະຕໍ່ ໄປ.

ມາດຕະການສະເພາະ:

1. ສຸມການຊ່ວຍເຫລືອ ເຂົ້າໃສ່ການພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດ (MDGs) ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs);
2. ທົບທວນ ແລະຈັດລຽງບຸລິມະສິດ ເປັນອັນລະອຽດ ແລະຜັນຂະຫຍາຍເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ທີ່ຊຸກຍູ້ເກາະ ກ່າຍ ຊຶ່ງກັນແລະກັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການລະດົມທຶນທີ່ພຽງພໍ;
3. ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະເຂົ້າໃຈ ຢ່າງເປັນເອກະພາບ ໃນການເຜີຍແຜ່ ແລະນຳໃຊ້ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນນີ້ ຢ່າງມີປະ ສິດທິຜົນ ໃຫ້ແກ່ບັນດາກະຊວງຂະແໜງການ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ;
4. ຕ້ອງຮັບຮອງ, ອອກດຳລັດ, ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະນິຕິກຳຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການ ລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາ 2030;
5. ບັນດາກະຊວງ/ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ມີການປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເພື່ອ ປັບປຸງຍຸດທະສາດ ແລະແຜນການ ຂອງຂະແໜງການຂອງຕົນ ເພື່ອເຊື່ອມສານ ແລະ ສອດຄ່ອງເຂົ້າໃນຍຸດທະສາດ ຊຸກພ;
6. ທຸກພາກສ່ວນ/ຂະແໜງການ ຈະຕ້ອງເປັນເຈົ້າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການ ພັດທະນາທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ, ມີພັນທະປະກອບສ່ວນ ແລະ ປະສານງານຢ່າງກົມກຽວໜັກແໜ້ນ, ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນຢ່າງຈະແຈ້ງ;
7. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນວຽກງານລະດົມທຶນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະ ເມີນຜົນ ຊຸກພ;

8. ນຳໃຊ້ກົນໄກການລະດົມທຶນທີ່ມີ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ໂດຍເນັ້ນໃຫ້ມີຫຼາຍພາກສ່ວນ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ ແລະປະເມີນຜົນເປັນປົກກະຕິ;
9. ສືບຕໍ່ສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການພັດທະນາຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ, ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອໃຫ້ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງສັງຄົມທີ່ເຂັ້ມແຂງ;
10. ຕ້ອງມີການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໃນລະດັບ ວິຊາການ ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານ ເພື່ອໃຫ້ການເຊື່ອມໂຍງວຽກງານການຮ່ວມມືໃນຂອບຕ່າງໆໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ຊຸກຍູ້ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ
11. ຕ້ອງມີການເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ມີການຕິດຕາມຜົນ, ກວດກາ, ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ.

ບັນດາແຜນງານ ບຸລິມະສິດ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ແຜນງານບຸລະມະສິດ	ໄລຍະ 1: ຍຸດທະສາດ ຊຸກຍູ້ ໃນໄລຍະກ່ອນຫຼຸດພື້ນອອກ ຈາກສະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ LDC (2019-2021)	ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ
ສັງຄົມ	1. ປັບປຸງດ້ານໂພຊະນາການ	WFP, USA, EU, UNICEF, IFAD, WB, ADB, FAO
	2. ປັບປຸງ ແລະຍົກລະດັບບຸກຄະລາກອນການແພດ	LUX, KOREA, ADB, WB, UNFPA, JAPAN, FRANCE, UNCEF, WHO
	3. ປັບປຸງ ແລະພັດທະນາ ວຽກງານການບໍລິການ ຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB

	4. ພັດທະນາລະບົບສາທາລະນະສຸກ	LUX, KOREA, ADB, WB, UNFPA, JAPAN, FRANCE, UNCEF, WHO, GF, GAVI	
	5. ປັບປຸງແຜນການ ແລະການສະໜອງອຸປະກອນການແພດໃຫ້ພຽງພໍ ແລະແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ	LUX, KOREA, ADB, WB, UNFPA, JAPAN, FRANCE, UNCEF, WHO, AUSTRIA	
	6. ປັບປຸງຄຸນນະພາບການຮຽນການສອນ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງການພັດທະນາຕົວຈິງ	ADB, UNICEF, KOREA, ILO	
	7. ປັບປຸງແຜນງານການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານທົ່ວປະເທດ	JAPAN, UNICEF, EU	
	8. ພັດທະນາ ແລະຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະສີມືແຮງງານ	ADB, GERMANY, SWISS, KOREA, ILO, IOM, JAPAN	
	ເສດຖະກິດ	1. ຂະຫຍາຍຕາຄ່າຍໄຟຟ້າ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງທຸກຂົງເຂດ ໃນທົ່ວປະເທດ	ADB, INDIA, JAPAN, FRANCE, WB
		2. ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ເສັ້ນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດ ແລະທາງລົດໄຟ	ADB, JAPAN, GERMANY, THAI, WB
		3. ແຜນງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂະແໜງການເງິນຂອງລັດ ເພື່ອເປັນແຫຼ່ງທຶນໃນການພັດທະນາໃນໄລຍະຍາວ - ການຄຸ້ມຄອງໜີ້ສິນ - ການຄຸ້ມຄອງການເກັບພາສີລາຍຮັບພາຍໃນ	ADB, WB, KOREA, EU
4. ສ້າງອາດສາມາດໃຫ້ພະນັກງານ ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ		AUSTRALY, JAPAN, KOREA, THAI, LUX, UNDP, UNICEF, UNFPA, ILO	
5. ປັບປຸງແຜນການ ແລະກົນໄກ ໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ		WB, AUS, ADB, UNCDF, IFAD, SDC	
6. ພັດທະນາ ແລະສ້າງລະບົບການຂົນສົ່ງ		ADB, JAPAN, WB, UNCDF	

	7. ສິ່ງເສີມ ແລະພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກທຳມະຊາດ	ADB, GER, NEZ, UNDP, UNESCO
	8. ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບເຊື່ອມໂຍງ	ADB, FRA
	9. ສິ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ	FAO, ADB, KOREA, IFAD, JAPAN, WFP
	10. ການເພີ່ມມູນຄ່າສິນຄ້າ ໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ	SDC, JAPAN, ILO, ADB
	11. ສ້າງກຸ່ມ SMEs ເພື່ອສິ່ງເສີມ ແລະພັດທະນາຜະລິດຕະພັນທ້ອງຖິ່ນ	EU, JAPAN, ADB
	12. ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ, ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນດ້ານການຄ້າ ແລະສິ່ງເສີມການເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດ	WB, ADB, EU, AUSTRALIA, USA, GERMANY, JAPAN, KEOREA, THAILAND, SWITZERLAND
ແຜນງານສິ່ງແວດລ້ອມ	1. ສິ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB
	2. ສິ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊີວະນານາພັນ	JAPAN, Korea, ADB, WB
	3. ການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ	GEF, EU, Germany, IFAD,
	4. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ	ກຸ່ມທຶນອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ(MONRE), WB
	5. ການຄຸ້ມຄອງບໍາບັດນໍ້າເປືອນ	Private sector
	6. ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ປ້ອງກັນ, ເຜົ່າລະວັງ, ການຟື້ນຟູບຸລະນະ ແລະ ການປະເມີນ)	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB
	7. ການຟື້ນຟູສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ (ຟື້ນຟູປ່າໄມ້, ຟື້ນຟູພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ)	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB

	8. ການປະເມີນ ແລະຕິດຕາມສະພາບແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	
	9. ປົກປັກຮັກສາ ແລະນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ	Germany, EU	
	10. ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນໍ້າ	WB, ADB, WB, IFAD, AUS	
	11. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ	UN, GEF, Japan, GER, SDC	
	12. ການປູກຈິດສໍານຶກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ	GER, Korea, Japan, Thailand, Finland	
	13. ການຕິບໂຕສີຂຽວ ທີ່ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ບໍ່ແຮ່ (ນິຕິກຳ), ເສັ້ນທາງ	WB, KOICA	
	14. ສິ່ງເສີມ ແລະສ້າງນິຕິກຳໃນການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສີຂຽວ	EU, WB	
	15. ພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ADB, Japan	
	16. ການປັບຕົວເພື່ອຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	FRA, WB, ADB, GER	
	17. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	FRA, SCANDI	
	18. ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	WB	
	19. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ	Germany, ADB, Japan, Korea	
	20. ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ອ່າງໂຕ່ງນໍ້າ	EU, REDD, New Zealand, afd	
	ແຜນງານປິ່ນອ້ອມ	1. ສະໜັບສະໜູນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ແມ່ ແລະເດັກນ້ອຍ	UN
		2. ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ (ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ພະຍາດລະບາດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດ)	ILO, IOM, ADB, Korea
		3. ການເກັບກູ້ລະເບີດ (UXO)	UN, JP, Kr, USA, Lux
		4. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ	GER, LUX
		5. ກິນໄກສິ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ ແລະສັງຄົມໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	EU, SWI
		6. ການຄວບຄຸມ ແລະປາບປາມຢາເສບຕິດ	UNODC, Japan, Australia, USA

	7. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ດີ ແລະ ການນໍາໃຊ້ລັດແຫ່ງ ກົດໝາຍ	Lux, Japan, AFD, UN, SDC,
--	--	------------------------------

ແຜນງານບຸລະມະສິດ	ໄລຍະ 2: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະຮັບປະກັນ ການ ອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຢ່າງຖາວອນ (2022- 2024)	ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ
ສັງຄົມ	1. ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການ ສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຕົ້ນ ຕາມເປົ້າໝາຍ SDG	JAPAN, UNICEF, EU
	2. ພັດທະນາສີມິແຮງງານ ໃຫ້ທຽບເທົ່າສາກົນ ເພື່ອຕອບ ສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ;	GERMANY, SWISS, KOREA, ILO, IOM, ADB
	3. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງສັງຄົມ ລວມທັງການປົກ ປ້ອງທາງສັງຄົມ ແລະລະບົບປະກັນສັງຄົມ;	UNICEF, ILO, EU, ABD, WB, IFAD
ເສດຖະກິດ	1. ສົ່ງເສີມໃນການຜະລິດສິນຄ້າ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງ ໂດຍການ ພັດທະນາ SMEs ແລະ FDI ພາຍໃນໃຫ້ມີຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ ແລະຍືນຍົງ ;	EU, JAPAN, ADB
	2. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ທີ່ທັນສະໄ ໝ ແລະວ່ອງໄວ;	ADB, GER, AUS, FRA, AUSTRIA
	3. ສ້າງນິຕິມອດສາຫະກຳຄົບວົງຈອນ	JAPAN, ILO, IOM, UNIDO
	4. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະສ້າງນະໂຍບາຍການຊຸດຄົ້ນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ຍືນຍົງ	GER, WB, KOREA, GEF
	5. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂອງຜະລິດຕະ ພັນ ທັງຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ 6. ພັດທະນາກົນໄກ ແລະຂັ້ນຕອນໃນການຮັບປະກັນຄຸນ ນະພາບສິນຄ້າ	Germany, EU, ADB, JAPAN ADB, JAPAN, UNIDO

	7. ສິ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວ ແບບອະນຸລັກ ທຳມະຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ;	JAPAN, FRA, GER, ADB, WB, NZ, UNESCO
	8. ການຜະລິດກະສິກຳ ອິນຊີ, ສີຂຽວ, ການປູກປ່າທົດແທນ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ: - ການປູກປ່າທົດແທນ - ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ - ການແປຮູບສິນຄ້າ ທີ່ເປັນຮູບແບບຕ່ອງໂສ້ ການຜະລິດ	ADB, WB, JAPAN, KOREA, THAI, FRA, SWEDEN, FAO
	9. ສິ່ງເສີມການບໍລິການ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ	JAPAN, FRA, GER, ADB, WB, NZ, UNESCO, LUX
	10. ສ້າງກອງທຶນເພື່ອສິ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ລະບົບການຂົນສົ່ງ	ADB, WB, UNCDF, UNIDO
	11. ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຮຽນ ແລະການຄ້າ ດ້ວຍລະບົບເຕັກໂນໂລຊີ ທັນສະໄໝ	UNICEF, ADB, EU, AUS
	13. ສິ່ງເສີມຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງເສດຖະກິດ ແລະຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ	WB, ADB, EU, AUSTRALIA, USA, GERMANY, JAPAN, KOREA, THAILAND, SWITZERLAND
ແຜນງານສິ່ງແວດລ້ອມ	1. ສິ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB
	2. ສິ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊີວະນານາພັນ	JAPAN, korea, ADB, WB
	3. ການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ	GEF, EU, Ger, IFAD,
	4. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ	ກຸ່ມທຶນອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ(MONRE), WB
	5. ການຄຸ້ມຄອງບໍາບັດນໍ້າເບື້ອນ	Private sector

	6. ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ປ້ອງກັນ, ເຜົ່າລະວັງ, ການຟື້ນຟູ ບຸລະນະ ແລະ ການປະເມີນ)	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	
	7. ການຟື້ນຟູສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ (ຟື້ນຟູ ປ່າໄມ້, ຟື້ນຟູພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ)	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	
	8. ການປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມສະພາບແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	
	9. ປົກປັກຮັກສາ ແລະນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ	GER, EU	
	10. ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນໍ້າ	WB, ADB, WB,IFAD, AUS	
	11. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ	UN, GEF, Japan, GER, SDC	
	12. ການປູກຈິດສໍານຶກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງດ້ານການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ	GER, Korea, Japan, Thailand, Finland	
	13. ການເຕີບໂຕສີຂຽວ ທີ່ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມ ຄອງປ່າໄມ້, ບໍ່ແຮ່ (ນິຕິກຳ), ເສັ້ນທາງ	WB,KOICA	
	14. ສິ່ງເສີມ ແລະສ້າງນິຕິກຳໃນການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ສີຂຽວ	EU, WB	
	15. ພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ADB, Japan	
	16. ການປັບຕົວເພື່ອຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	FRA, WB, ADB	
	17. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	FRA, SCANDI	
	18. ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	<u>WB</u>	
	19. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພ ແຫ້ງແລ້ງ	Germany,ADB, Japan, Korea	
	20. ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ອ່າງໂຕ່ງນໍ້າ	EU, REDD, New Zealand, afd	
	ແຜນງານປິ່ນອ້ອມ	1. ສະຫນັບສະຫນູນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ແມ່ ແລະ ເດັກ	UN
		2. ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ (ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ພະຍາດ ລະບາດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດ)	ILO, IOM, ADB

	3. ການເກັບກູ້ລະເບີດ (UXO)	UN, JP, Kr, USA
	4. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ	GER, LUX
	5. ກິນໄກສິ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ ແລະສັງຄົມໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	EU, SWI
	6. ການຄວບຄຸມ ແລະປາບປາມຢາເສບຕິດ	UNODC, Japan, Australia, USA
	7. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ດີ ແລະ ການນໍາໃຊ້ລັດແຫ່ງກົດໝາຍ	Lux, Japan, AFD, UN, SDC

ແຜນງານບຸລະມະສິດ	ໄລຍະ 3: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ບັນລຸລາຍຮັບປານກາງສູງ (2025-2030)	ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ
ສັງຄົມ	1. ພັດທະນາການລະບົບການສຶກສາຊັ້ນສູງ ໃຫ້ຕອບສະໜອງໄດ້ການພັດທະນາ ໃນທຸກໆດ້ານ	ADB, WB, EU, GER, AUS, JAPAN, KOREA, UNFPA
	2. ການຂະຫຍາຍການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງໃນທົ່ວປະເທດ	ADB, WB, EU, GER, AUS, JAPAN, KOREA, UNFPA
	3. ສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ	ADB, WB ,JAPAN, UNCEF, WHO, UNAIDS, ILO
	4. ປັບປຸງວຽກງານດ້ານສະຫວັດດີການສັງຄົມ ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບການດໍາລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ	ILO, ADB, WB, GER, SDC, KOREA

	5. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະຈັດສັນແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບທັງພາຍໃນ ແລະ ພາກພື້ນ	ILO, GF, GAVI, UNCEF, UNFPA, WHO, UNAIDS
ເສດຖະກິດ	1. ສົ່ງເສີມການສົ່ງອອກສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມາດຕະຖານສາກົນ	UAS, ADB, WB, EU, WTO, UNIDO
	2. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕອບສະໜອງເສດຖະກິດທ່ອງຖີ່	EU, JAPAN, ADB
	3. ພັດທະນາ ແລະນຳໃຊ້ລະບົບການຈັດເກັບລາຍຮັບທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດສັນງົບປະມານ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ	KOREA, WB
	4. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຂົນສົ່ງ ແລະເຊື່ອມຈອດພາຍໃນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ	ADB, WB ,JAPAN, KOREA, THAI, UNCDF
	5. ປັບປຸງການທະນາຄານ ແລະການບໍລິການ ທາງດ້ານການເງິນທີ່ທັນສະໄໝ, ໂປ່ງໃສ, ຮັບປະກັນ ແລະ ວ່ອງໄວ	KOREA, WB, UNCDF
	5. ສົ່ງເສີມການຜະລິດສິນຄ້າທີ່ມີມູນຄ່າສູງ	WTO, ITC, UNIDO
	6. ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ແລະການບໍລິການປົນອ້ອມ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະມາດຕະຖານສາກົນ	JAPAN, FRA, GER, ADB, WB, NZ, UNESCO
	7. ພັດທະນາການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ຕາມທິດການພັດທະນາຍືນຍົງ ແລະເປັນສີຂຽວ	ADB, WB, JAPAN, KOREA, THAI, FRA, SWEDEN, FAO
	8. ສົ່ງເສີມຄວາມເປັນເຈົ້າການດ້ານເສດຖະກິດຂອງທ່ອງຖີ່.	ILO, SDC, ADB, JAPAN, KOREA
9. ສະໜັບສະໜູນການປັບປຸງການສ້າງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຄ້າ ແລະການສົ່ງອອກ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ	WB, ADB, EU, AUSTRALIA, USA, GERMANY, JAPAN, KEOREA, THAILAND, SWITZERLAND	

ແຜນງານສິ່ງແວດລ້ອມ	1. ສິ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	UN, JP, Kr, WB, ADB, ILO, Private sector
	2. ສິ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊີວະນານາພັນ	UN, JP, Kr, WB, ADB, ILO, Private sector
	3. ການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ	ກອງທຶນອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ (MONRE)
	4. ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ປ້ອງກັນ, ເຝົ້າລະວັງ, ການຟື້ນຟູບູລະນະ ແລະ ການປະເມີນ)	UN, JP, Kr, WB, ADB, ILO, Private sector
	5. ການຟື້ນຟູສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ (ຟື້ນຟູປ່າໄມ້, ຟື້ນຟູພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ)	UN, JP, Kr, WB, ADB, ILO, Private sector
	6. ການປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມສະພາບແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	UN, JP, Kr, WB, ADB, ILO, Private sector
	7. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ	UN, GEF, Japan, GER, SDC
	8. ການປຸກຈິດສໍານຶກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ	GER, Korea, Japan, Thailand, Finland
	9. ພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ADB, Japan
	10. ການປັບຕົວເພື່ອຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	FRA, WB, ADB
	11. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	FRA, SCANDI
	12. ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	<u>WB</u>
	13. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ	
	14. ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ອ່າງໂຕ່ງນໍ້າ	

ແຜນງານປຶ້ນອ້ອມ	1. ສະຫນັບສະຫນູນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ແມ່ ແລະ ເດັກ	
	2. ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ (ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ພະຍາດລະບາດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດ)	
	3. ການເກັບກູ້ລະເບີດ (UXO)	UN, JP, Kr, USA
	4. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ	
	5. ກິນໄກສິ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ ແລະສັງຄົມໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	
	6. ການຄວບຄຸມ ແລະປາບປາມຢາເສບຕິດ	UNODC, Japan, Australia, USA
	7. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ດີ ແລະ ການນໍາໃຊ້ລັດແຫ່ງກົດໝາຍ	Lux, Japan, AFD, UN, SDC,